

Előfizetési árak:

Egy évre . . . 6 frt — kr.
Fél évre . . . 3 frt — kr.
Negyed évre . . . 1 frt 50 kr.
Külföldre egy évre 8 frt — kr.

Egyes szám ára 6 kr.

Megjelenik hetenkint kétszer:
vasárnap és csütörtökön.

SZÉKELYFÖLD.

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap.

SZERKESZTŐSÉG:

KÉZDI-VÁSÁRHELYTT

Ifj. Dobay János szerkesztő lakásán.

A lap tartalmát illető közlemények a szerkesztőségben, az előfizetések, hirdetések, nyíltéri cikkek stb. a kiadóhivatalban fogadtatnak el.

KIADÓ-HIVATAL:

KÉZDI-VÁSÁRHELYTT

Szabó Albert könyvnyomdájában.

Hirdetések díja:

minden egyhasábas garmond-
sorért vagy annak térfogatáért
4 krajczár.

Ezenkívül minden egyszeri
közlés után 30 kr belyegdíj
fizetendő.

Nagy és többször közlendő hir-
detményeket árkedvezmény-
ben részesít a kiadóhivatal.

A „Nyílt tér”-ben közlendő cik-
kekért szorokint 10 kr fizetendő

Visszatekintés a „Székely ki-
állítás”-ra.

aug. 31.

Bezárattott a kiállítás. Becsukhattak a „Székely-Mikó tanodá”-nak az utóbbi napokban annyira látogatott, oly zajos és a székely nép életképességének tanu-
jeleit magában foglaló termei; vissza-
követelték a muzsafiak, hogy a közgaz-
daság minden ága s a kultura iránt ér-
deklődő nagy közönség zaját az ifjúságé
váltsa fel.

Ez a kiállítás általánosságban tekint-
ve fényesen sikerült. Nem, nemcsak
sikerült; újabb bizonyága volt a szé-
kely nép életképességének, újabb bizo-
nyítéka, hogy a székely nemcsak föld-
művelésre praedestinált, hanem kellő ér-
zéssel bír a közgazdaságnak többi ága
iránt is; hű tükre a székely népeletnek,
kézzel fogható és szemmel látható bizo-
nyítéka azon többé-kevésbé kétségbe
vont igazságnak, hogy a Székelyföldön
volt és van ipar, s ha minden ágában
nincs is az a teljes versenyképességig
kifejlesztve, de a rohamos haladás nyo-
mai minden elzárása mellett és közleke-
dési eszközök hiányában s elhagyatott-
ságunk dacára is azonnal felismerhe-
tők; a kiállítás erős hangja nyilvánulása
amaz igazságnak, hogy a Székelyföld
a termő földön kívül a kereskedelem és
ipar céljaira felhasználható ásványok,
továbbá ásványos vizekkel s egyéb ter-
mészeti ajándékokkal nagyon el van
halmozva, s hogy ezeket a székely az
ipar, kereskedelem, gazdaság és kultura
céljaira fel is tudja használni; s annak,
hogy e föld nincsen a jóllét és megelé-
gedés hazájává változtatva, s hogy az
ipar fejlettsége minden tekintetben nin-
csen a műgényeknek megfelelő magas-
laton, nagyjaink azon meg nem bocsát-
ható frázisa az oka, hogy a székelylyel
nem kell bajlódni, az megél a jég hátán
is, s a saját képviselőinek s a törvény-
hozás illetékes tényezőinek ama sajátsá-
gos eljárása, hogy Franciaország, An-
glia s Isten tudja mely országok viszonyait,
vidékeinek sajátságait, népének
életét tanulmányozták, de a székely né-
pet nem, úgy, hogy a székely mind ez
ideig idegen volt saját hazájában.

Szerencsés gondolat volt tehát az E.
M. K. E.-től, hogy a székely kiállítás
eszméjének megtestesítésével újban is
egy erős lökést adott a székely nép s a
Székelyföld tanulmányozására irányított
figyelemnek.

A székely kiállítás 11 osztályba volt
beosztva, t. i. mezőgazdasági, fa- és fém-
ipar, nőipar és szövészet, ásványvizek,
kőzetek, üveg-, cserép-, agyagipar, szé-
kelyföldi iparmuzeum, lábbeli-ipar, ru-

házi ipar, bőripar, Csikmegye összkial-
lítása, mezőgazdasági gépek és az erdés-
zeti osztályba.

Ezen osztályok cikkeinek részletes
ismertetésére nem bocsátkozunk, hanem
midőn az összbemutatót illetőleg jóleső
érzéssel, édes öntudattal gondolunk visz-
sza a kiállításnak mind a művészi ren-
dezettségére, mind a cikkek bámulato-
san sokoldalú és sokféle irányt képvi-
selő tömegére, csak az egésznek kiemel-
kedőbb pontjaira reflectálunk, kivonván
végül a tanulságot.

A mezőgazdasági osztály kellemes
bemutatót tesz a belépőre. A gazdaság
körébe tartozó ágak különféle helyen
csoportosítva, a szemlélőben fokozzák a
tudatot, hogy az e téren való szakisme-
ret a Székelyföldön kiváló sikert arat-
hat. Városunk ez osztályban csak a
Tóth S. által kiállított szép lennel van
képviseelve. No, de városunk iparos-vá-
ros! nézzünk körül tehát itt, mit tapasztalunk.

A fa- és fémipar-osztályt tekintve, el-
mondhatjuk, hogy a kiállításnak egyik
legsikerültebb része. Mig egyfelől a kü-
lönféle faragványok vonják magukra a
néző figyelmét, addig másfelől egészen
lekötik s szinte bámulatra ragadják a
szemlélőt az asztalosok által kiállított
cikkek. Itt valóban kitett magáért vá-
rosunk. A Rácz András által kiállított
s az idegenek által nagyon magaslat-
mázolt szekrény, valamint a Czimbalmos
F. és Séra Imre által kiállított ruha-
szekrények és ágyak egyformán gyö-
nyört okoztak a műgényeknek is.

A fémiparnál a Turóczy M. által ki-
állított kézi szivattyúk elismerésre méltó-
k, de ez osztálynak igazi fénypontját
a Berkeci cikkek (lámpák, kávéskan-
nák, urasztali poharak stb.) képezik. A
sepsiszentgyörgyi műlakatossággal ösz-
szekötött polgári iskola tárgyai is méltán
megérdemlik a figyelmet.

De ha ezen osztályoknál fényesen s
mondhatjuk dicsőősegesen van képviselve
városunk, annál silányabban van a láb-
béli-iparnál, úgy, hogy említésre sem
igen méltó. A bőriparnál épen úgy hiá-
ban keressük városunk timárait, mint a
lábbeli-iparnál a csizmadiákat és cipé-
szeket. S ha a lábbeli-iparnál Sepsis-
zentgyörgy magasan áll városunk fe-
lett, jól esik megemlitenünk, hogy a bőri-
par más részénél előretörő fiatal
iparosunk: Nagy Gyula szíjgyártó, gyö-
nyörtől hámjaival dicsőősegesen kiállotta
a sarat.

A nőipar és szövészet osztálya csak-
nem bámulatra ragadja a nézőt. Vá-
rosunk ittegyesek által is van ugyan
képviseelve, de kiemelkedőleg s a fejlett-

seget a műizléssel párosítólag leginkább
a Háromszékmezei „Erzsébet” árva-
leány-nevelő intézet által. Ezen osztály-
nál épen oly élvezettel szemléljük a
sepsiszentgyörgyi szövő tanműhely és
polgári iskolának a műgényeket is tel-
jesen kielégítő cikkei, mint az árapa-
taki elragadó és a kalotaszegi gyönyörű
néphimzéseket, valamint a Cserei J.-né
által kiállított s e nemből páratlan
cikkeket.

Az ásványvizek gazdagságát, a kőze-
tek különfélésejét, a kolozsvári üveg-
festészet remekait, a csikcsatószegei agyag-
ipar meglepő példányait tegyük elisme-
réstünk tárgyaivá, vagy a „Székelyföldi
iparmuzeum” bámulatosan sokféle cik-
keire irányítsuk az olvasó figyelmét? ...
E tárgyak, bár nem a székely ipar ter-
mékei, különösen az iparos osztályra,
vagyis ennek haladni kívánó részére
valami megbecsülhetetlen. Figyelmébe
ajánljuk az iparos segédeknek, hogy
míg ezt a marosvásárhelyi iparmu-
zeum tárgyait vagy ehhez hasonlókat,
behatóan nem tanulmányoz-
zák, soha önálló műhelyt ne nyis-
sanak.

A ruházati ipar is méltán számíthat a
kritika elismerésére. Városunkból ezen
osztályban részt vettek s mindnyájan
dicsőőre méltó cikkekkel: Csutak L.
és Kupán S. Ez osztályban sokféle jeles
cikkekkel van képviselve Jancsó A. sepsis-
zentgyörgyi szabó. Igen szép és értékes
darabban: egy ev. ref. papi palásttal van
képviseelve Csiszér Albert is.

Egy külön teremben van berendezve
Csikmegye összes kiállítása. Jól esik
lelkünknek kifejezést adni azon tapasztalatu-
nk, hogy Csikmegye rohamo-
san halad. A csikszeredai polg. leány-
iskola és szövő tanműhely tárgyai ritka
szépek, a gyermekjátékok kiállítása
megnyugtató, hogy idővel ezen cikkek-
ért nem kell a külföldnek milliókkal
áldozni; a díszesen kiállított márvány-
oszlop édes gyönyörrel tölt el, hogy
Carrarát Csikmegyében is fel lehet ta-
lálni; a gyergyószentmiklósi sajtókiállítás
emlékünkbe hozza, hogy Svájc nélkül
is ehetünk különféle finom sajtókat.

A mezőgazdasági gépek épen úgy le-
kötik a néző figyelmét, mint a különféle
czélokra szolgáló szekerek és díszes
kocsik. Városunknak, ez osztályban ki-
állított batárkocsijával, Bartalis szerzett
dicsőőseget.

Elismerésünkkel nem keshetünk soká
az erdészeti osztályában kiállított cik-
kek iránt sem. Itt különösen ki kell
emelnünk a Gr. Mikes Benedekné erdő-
segeiből szakértelemmel összeállított
gyűjteményt és a János D. fakereskedő

és kádár versenyképes csoportos kiállí-
tását. De az elismerés adóját örömmel
rójjuk le a Nagy Gy. erdőfelügyelő által
kiállított tárgyakkal szemben is, külö-
nösen ohajtván, hogy a Bűdös-fürdő be-
rendezésére nagy szakértelemmel készí-
tett terve minél előbb valósuljon. A
Simon Gyula, Várnay S. és Sümegh
Ignác főerdészek és Jaschke Lipót ura-
dalmi erdősz. által kiállított különféle
technikai eszközök, térképek mag és ro-
vargyűjtemény is ezen osztálynak
egyik kiemelkedőbb pontját képezik.

A magyar közönség érdeklődése még
nincs épen azon a magaslaton, hogy er-
kölcsei kötelességének s nemzetgazdasági
szempontból szükségesnek tekintse, hogy
a kiállításokban mindenki tehetsége sze-
rint részt vegyen, mert a kiállítások az
újabb kor vívmányaihoz tartozván, még
nem mentek át a népvérébe; de ha sike-
rül ez iránt a kellő érdeklődést egykor
felkelteni, az rohamos haladásunk egyik
elvitázhatalan következménye fog lenni

De a tanulságon kívül iparosaink fi-
gyelmét még valami egyébre is felhi-
vom. A Rácz András és Czimbalmos F.
iparcsikkek miatt oly feltűnők? Azért,
hogy fiaik igyekeztek a rajzot elsajátí-
tani, s a haladás góczpontjában Bu-
dapestben bizonyos időt tanulmányozás-
ra töltöttek. Pártoljátok hát, iparosok, az
ipariskolát, mely az elméleti ismeretek
alapját megveti, mely az iparos egyik
legfőbb kellékét, a műérzékét a rajzta-
nitással fejleszti, s főleg igyekezzék az
ifjúság egy-két évet nagyvárosi műhely-
ben tanulmányozással töltetni, mert fej-
lett ipar értelmes iparos nélkül lehetet-
len.

A figyelmes szemlélő előtt feltűnhe-
tett, hogy akár a fa-, akár a fém-, akár
a szövészeti, akár a mezőgazdasági, akár
más osztályt tekintünk, mindenütt hol
egyik, hol másik iskola viszi a főszere-
pet. Helyesen. Az iskolának kell a köz-
szellemet átalakítani: a gondolkozást
helyesebb irányba terelni. Így van
ez jól.

Cato.

Az E. M. K. E. közgyűlése.

aug. 28.

Mindig nagy ünnep, mindig nevezetes nap
az erdélyi s közvetve az egész országbeli
magyarságra, midőn az E. M. K. E. gyűlést
tart. Egy-egy élénk bizonyítéka az a magyar
faji önérték ápolása és fejlesztésének; egy-
egy határozott lépés a nemzettestünk ki-
szakított tér visszahódítására; egy-egy re-
ményűgár, hogy tőlünk elszakított véréink
legalább gyermekeikben visszanyerik nyel-
vüket, szellemüket, gondolkodásukat, érzé-
seiket. Ezért oly lelkesült mindig az E. M.

K. E. közgyűlése; ezért oly emelkedett, oly magas színvonalu e gyűlés vitája.

Az 1887. évi közgyűlést folyó évi aug. 28-án Seps-Szentgyörgyön Gróf Bethlen Gábor elnöke alatt az ev. ref. templomban tartá meg oly impozáns közönség jelenlétében, melynél többet e nagy templom nem csak be nem fogadhatott, de sőt egy nagy résznek, mivel be nem férhetett, vissza kellett menni; egy nagy résznek pedig a pitvarból s a templom ajtajából kellett a gyűlés lefolyását végig hallgatni.

Elnök egy gyönyörű, minden ízében magyaros, minden porcikájában emelkedett szellemű, és lelkesültséget gyújtó beszéddel d. e. 11 órakor megnyitván a gyűlést, a jegyzőkönyv felolvasása után azon indítvány emeltetett határozattá, hogy a jegyzőkönyv jövőben nem fog a közgyűlésen felolvasatni, hanem egy ezen célból kinevezett bizottság fogja hitelesíteni, mivel egy év a történelmi hűség megállapítására igen hosszú idő.

A központi választmány megalakítása céljából kiküldött candidáló bizottság működése alatt lelkes éljenzés között Komócsi József mondott az írók és művészek társasága nevében köszönetet az egylet elnökének, hogy megnyitójában róluk oly meleg hangon emlékezett meg. Beszédét így végzé: „Erős fogadást teszünk az urnak eme szent hajlékában, hogy minden erejét fel fogja használni az írók társasága, hogy az E. M. K. E. nagyfontosságú feladatához a maga tehetsége szerint támogatásával hozzá járulhasson.”

A közgyűlés nevében Horváth Gyula orsz. képviselő válaszolt gyakori helyeslések és éljenzések között.

Ezek után a terjedelmes évi jelentés felolvasása következett volna, de az részint terjedelme miatt, részint azon okból, mivel kinyomatva közkezen forgott, felolvasottnak tekintett, azon indítványunk elfogadásával, hogy az ily jelentés jövőben a közgyűlést megelőzőleg legalább 8 nappal az igazgató választmány tagjainak megküldendő. A jelentés fontosabb részeiből kivonatilag közöljük a következőket:

A jelentés adat-halmazából mindenekelőtt kidomborodik, hogy az E. M. K. E. a lefolyt évben bevégzett szervezettel és évekre kidolgozott munka-programmal kezdte meg akcióját minden vonalon. Ez akcióba lépést már-már türelmetlenül várta az ország, de a ki beletekint a rengeteg apparatusba és méltatni tudja a legapróbb részletekre kiterjedő tervszerűséget, az épen nem fog csodálkozni, hogy az E. M. K. E. fennállásának csak második évében fogott a munkához. A központi vezetésnek a legodaadóbb munkásságot kellett kifejteni, hogy biztosítsa a szervezet életképességét, megismerje munkatérét és oly programot állítson össze, melynek áldásos sikere el nem maradhat. Az E. M. K. E. nagy sikerekkel természetesen még nem dicsekedhetik a nem rég megkezdett akció terén. De a munka foly, a hol szükség van rá, ott megjelen az E. M. K. E.; minden pontot megszál és az irányában támasztható igényeknek, ha csak lehet, megfelel. És a kik netalán attól féltek, hogy a magyar közmívelődési mozgalom még jobban elmérgesíti az erdélyrészi nemzetiségi viszonyokat, azoknak figyelmébe ajánljuk az E. M. K. E. jelentésének eme sorait:

„Álljon elé egyetlen egy szász vagy román polgártársunk, ki hozzánk fordulva, őt a rendelkezésünkre álló közgazdasági előnyök valamelyikéből kizártuk volna, s viszont álljon elé egyetlen egy is közülök, kire az E. M. K. E. nem hogy az állam nyelvét, de különben tartozó köteles hazafias érzést kötötte, kényszergette volna. Nem agresszív harcz az E. M. K. E., de — mint mondták — védelmi küzdelem sem. Az E. M. K. E. pozitív társadalmi intézmény, mely alapjait az ország törvényeiben, az állam politikai egységének fejlesztésében, az emberi jogokban, a honpolgár szellemi művelődése és anyagi gyarapodása, erkölcsi s természeti köteleltségében találja; azért határozottan s biztosan halad, mint az emelkedő nap, növekvő erejével egyre édesebbé tevén a hazai föld drá-

ga melegét s egyre kedvesebbé a nemzeti műveltség szép világosságát.”

A két év előtt megalakult E. M. K. E. tőkéje 258,000 frtra növekedett. Azalált összegekkel együtt, ha akadálytalanul befolyának, az egyesület készpénzvagyona kitesz egy negyed milliót. Mult év óta az örökös és alapító tagok száma 200-zal, a rendes tagok száma harmadfélzezerrel, a pártoló tagok száma 1000-rel szaporodott, mely szaporodás következtében ez év jun. 30-án az összes örökös és alapító tagok száma 1548-ra, a rendes tagoké 11.329-re, a pártolóké 3944-re s így az összes tagok létszáma 16.843-ra emelkedett.

Az E. M. K. E. összes kiadása megalakulásától mind maig együttvéve 11.907 frt; ez összeg nincs benn a 16.355 frtban, mely a tulajdonképeni akció első tömeges segélye s melynek folyósítása már megindított, vagyis mely még ez évben, mint megszavazott segély, a tanévnek szeptemberben való megújításával kiadandó. A személyi kiadások eddig mindössze csak 3995 frtot tettek ki.

Az E. M. K. E. a lefolyt évben dolgozta ki munka-programját, melynek megvalósítását nyomban megkezdte. Akciójával közgazdasági és közmívelődési téren mozog.

A közgazdasági célt az egyesület már megalakulásával egyidejűleg kezdte szolgálni. Első sorban erdélyrészi földhitelintézetet akart alapítani, de mivel nem kapta meg a kért félmilliónyi államsegélyt, a tervet egyelőre el kellett ejtenie és házilag iparkodott segíteni a pénzviszonyokon. Mindenekelőtt kimondta, hogy az erdélyrészi, vidékenként már létező jóhírű magyar pénzügyintézetek nálók való tökélszerűsége által segíti prosperálásra, elhelyezve egyelőre a nagyenyedi kisegítő takarékpénztárnál 10 ezer, a dévai előlegezési és a brassói takarékszövetkezetnél külön 5—5 ezer frtot; fiókjai útján agitációit indit a Raiffeisen-hitelszövetkezetek érdekében, s a mi fő, megkísérli Kolozsvárt nagyobb tőkével egy önálló hitel- és takarékszövetkezet létesítését s pedig olyformán, hogy előbb bekéri a tárgyan az összes fiókok véleményét a nyelbeütés ideje, módozatai s a szükség iránt. Utóbbi tekintetben egy alapszabálytervezeti javaslat már készült is, s ismételt vitát tárgyát képezte a választmányi gyűlésekben. A magyar pénzügyintézetek prosperálása által főleg a városok, melyek többé-kevésbé iparos-jellegűek, nyerne, s bennök az ipar és kereskedelem, speciális helyzetünk e megváltói.

Az ipar és kereskedelem emelése érdekében nagy munkásságot fejtett ki. Fölfedezte az erdélyrészi ipart; szövezeit útját törte a belforgalomnak s állandó belfogyasztást inaugurált.

Kolozsvárt „határszéli iparkiallítás“-t rendezett. Rendbe szedte az erdélyrészi ipar termelőképességének képét, megbizottakat utaztatott és a város iparosait gyűlésére szólította. Az országból jövő megrendelések ezreit közvetítette.

Budapesten erdélyi bazárt rendezett. Az eredmény több ezer frtra menő elárúsítás és számos megrendelés volt, továbbá piacozokat teremtet.

Seps-Szentgyörgyön a mostani közgyűlés alkalmából székely kiállítás rendez, mely a Székelyföld iparát és gazdaságát mutatja be.

Az erdélyrészi ipar számára a kincstárból 150,000 frt áru munkát nyert meg. A honvédelmi miniszter 100,000 frt áru bakancs és szijmunkát rendelt meg, utóbb pedig 50 ezer frt értékű posztót rendelt meg a kormány. A kincstár az erdélyrészi ipar termékeit feltétlenül jóknak találta.

Erdélyi bortermelése érdekében az „Erdélyi pinceegyesület“-tel szövetségben intézkedett.

A gyűlés egyik legfontosabb s vitára legtöbb alkalmat adó tárgyát a székely kíváncsorság, illetőleg a székely kitelepités ügye képezte. Bartha Miklós gyakori helyeslésekkel fogadott megokoló beszéde után azon indítványt terjesztette elő, hogy a közgyűlés hatalmazza fel az igazgató választmányt, hogy az 5%-os kamat biztosítása mellett kitelepitési célra az egylet törzsvagyonából

és a szükség szerint lehessen felhasználni; továbbá hogy a tud. akadémia a Kralován-szky-alapnak, a székely-egylet budapesti választmánya, valamint a csángó-egyesület hason czélú alapjainak átadására kéressenek fel. Ez indítvány azon megtoldással fogadtatott el, hogy az igazgató választmány felhatalmazatik, hogy a hol szükségét látja, hitelműveletet is hajthasson végre.

Igen fontos tárgya volt még ezen közgyűlésnek a budapesti iskola-egyesület azon felhívása, melyben az ország különböző vidékein alakult közmívelődési egyleteket kongresszustartásra, illetőleg csoportosulásra hívja fel. — Bartha Miklós e felhívásban közölt indítvány tarthatatlanságának kimutatásánál a szónoklat magaslatára emelkedett. Érvekben, logikában erős, nyelvezetben páratlanul szép, erőteljes; hasonlatokban gazdag, lelkesültséget előidéz, gyújtó hatású beszédében kimutatta, hogy mily veszélyes, az egylet munkásságát mennyire megbénító, s a célt esetleg kockázra tevő eljárás lenne, ha ezen központosító törekvésbe az E. M. K. E. bele menne. A közgyűlés a kongresszusra küldendő 15 tagu bizottságnak tehát tegye feladatává, javasla Bartha, hogy a centralizálás ellen annak idejében foglaljon el határozott állást. Elfogadtatott s a beszéd szépsége taps és éljenzessel jutalmaztatott.

Végül Reményi A. azon indítványa fogadtatott el, hogy az igazgató választmány mindent kövessen el, hogy Erdély, különösen pedig a székelység a brüsseli nemzetközi kiállításon mezőgazdasági és ipari czikkeivel részt vegyen.

Elnök Seps-Szentgyörgy városának a vendégzerető fogadást megköszönve, a gyűlést éljenzések között bezárta.

C—o.

Növendékek cseréje.

Az E. M. K. E. kolozsvári városi választmánya a szülők, gyámok és tanfériak figyelmét felhívja a növendékek cseréjére. Alólt választmány közvetíti a cserét, hogy magyar ajku növendékek nem magyar ajku családoknál más városban helyeztessenek el s viszont ezek gyermekei adassanak cserébe magyar ajku szülőkhez. E cserének két igen nagy előnye van. A növendékek könnyűszerrel sajátítják el annak a családnak a nyelvét, a hova elhelyeztettek, és a szülők a csereviszony következtében anyagi áldozat nélkül képeztethetik ki más városok tanintézeiteiben gyermekeiket.

A kik tehát gyermekeiket csere útján elhelyezni akarják, sziveskedjenek ez iránti megkereséseiket Deák Albert E. M. K. E. kolozsvári választmányi alelnökhöz Kolozsvárt intézni.

A megkeresésben azok az igények, melyeket a gyermek ellátására és viszont a mit a cserébe elhelyezett növendéknek nyújtanak, részletezendők.

Megjegyezzük, hogy magyar részről eddig már hat (6) növendék jelentkezett be. Ezek brassói, beszercei vagy nagyszabeni német családok fiaival ohajtanak gyermekeiket kicserélni.

Az E. M. K. E. kolozsv. vár. választmánya.

V i d é k.

Gyergyó-Ditró, 1887. aug. 24.

Tekintetes szerkesztő ur!

Becses lapjának, a „Székelyföld“-nek, f. évi 66. száma a tárczarovatban hozott egy Borszékéről szóló cikket, melylyel szemben — a Borszék-tulajdonos két községnek lévén egyik igénytelen tagja — felveszem a szót, ámbár szomások a nálam erre hivatottabak, és kockázattalni bátorokodom néhány megjegyzést azon reményben, hogy a tekintetes szerkesztő ur jelen soraimat kegyes leendő közrebocsátani, a mit ezennel kérek is.

Az ismerős előtt fölösleges dolog ugyan a hivatolt közlemény tartalma ellen a védelem; minthogy azonban a viszonyainkkal ismeretlen olvasó komolyan veszi Siculus urnak helyén-helyén neveltséges és czélzatos cikkét, melynek alapján minket a Stanley-k

fölfedezésére és tanulmányozására itél méltónak, ebből kifolyólag kötelesség-mulasztás részünkről arra érdem szerint nem reflectálni.

Siculus ur kérdéses cikkének bekezdő soraiban oly dicsérőleg mondja az igazat Borszékéről, hogy egészen lebilincsel, elkábit, mint syrének hangja a'rege hőseit. Nem bírnánk feleszmélni a büvtől jó ideig, ha nyomban ránk nem zuhannak a hatalmas rugások, akár csak haldokló oroszán lenénk, mely a mese szerint az életről lemondva fogadja a patásnak kegyelem-bántalmait.

„A nagyhírű savanyuvizek világhírű legyőzőjének: Borszéknek, a vidékén (ez ró-lunk szól) tinta, toll és papiros épen nem állanak nagy becsben...”

Vajjon?!

Hiszen a Borszék-tulajdonos Ditró és Szárhegy évenként tizenöt ezer frtnál többet költ jól szervezett iskoláira: nép- és polgári iskolákra, 3000 frtot a két községi tanuló ifjak ösztöndíjazására; Ditró-Szárhegy csak a mult év végén 10,000 frtnyi költséggel állított be egy új könyvnyomdát Ditró székelylyel és fizeti a nyomdaszemélyzet összes tagjait; csak „papiira” százakat ad ki e két testvérközség!! Hiszen mindkét község tömve van társadalmi cultur-egyesületekkel: takarékpénztár, három olvasóköri, halotti társulat, működvelő szintársulat, mezőgazdasági és kertészeti egyesület, sőt — a szárhegyi márványbánya megnyitásával — a magasabb művészet is édes otthon lett e két községben.

Ezek tények, Siculus ur! Tehát hogyan állhat fenn azon megírott mondása: „tinta, toll, papiros épen nem állanak nagy becsben...” S az, hogy e két község csak a legközelebbi évtized alatt 100,000 frtnál többet fordított közmívelődési és más középületek emelésére, vajjon nem az ellenkezőt bizonyítja-e?

Tétesse ezeket után, Siculus uram, a haza-rész akármelyik két falujával, és én képes leszek a legnagyobbra, képes leszek arra, hogy Önt Borszék tulajdonos disz-széke-lyeül ajánljam illetékes helyen stb.

„... tinta, toll, papiros ... nem is kaphatók pénzért” ... mondja tovább.

Borszéken mindig — nem csak a fürdő-idény alatt — állandó és gazdagon berendezett kereskedések vannak, tehát „kaphatók” „pénzért”; ne rágalmazza a borszéki melegsebü kereskedőket, — mert ezt is lehet érteni — hogy a pénzt nem fogadná el az árucikkeikért, könnyen megorrolhatnának öre és rendentasitának kemény szavakkal. S mikor Borszék némely kereskedője a mel-lény szárnyékába vágja két hüvelykujját és sétálni kezd, akkor jobb volt volna Önnök nem is születnie!

Siculus urnak jó a szíve, de van egy ön-büne is; nem az, hogy a B—i H—ig jár el a pennája, ott is mordul döngtetven bennünket, hanem mert nem hord írószert magával. Önnök, kit büszkeséggel emlit „mind a két haza” (ha t. i. előbb vagy később valódi ne-vét megtudni szerencsés lehet), mondom, gondoskodnia kell arról, hogy gondolatai lótas-futás közben írószert után ne repüljen ki a világűrbe az egész emberiség gyászára. Gondoskodjék is, Siculia nevében kérem, hiszen a gyáripar már rég feltalálta az eszközt, szerezzze meg azon tollat, mely derékában rejti a tintát is. Vagy most jut eszembe, jhogy Önnök több tinta kell, hogy mindig elegendő tinta legyen kéznél s az zsebben hordva, dűlés esetén foltot ne fogjon kabátján, mint Megyerinél fogott volt; állitson be egy pattantyufedelű pléhkalamárist. Az igaz, hogy ez esetben tollat, papirt külön kell beszereznie, mint igaz az, hogy az igazán genialis írók az anyagiakkal küzdenek, hanem hát a jó írónak egy hatalom az ekéje, a toll, s ezért „áldozni édes, meghalni gyönyör.”

Mondatik az is rólunk: „Hja, kérem, itt a rovás nagyban járja; az emberek a dokumentumokat a csizmaszárbán hordozzák.” Minthogy az előbbi sérelmes pontnál sokat összehordtunk egy szuszra, itt nem kötünk ki, éretlen vizezket sem gyártunk, utalunk csupán a fennebb felhozottakra, melyek a maga értékére szállítják a szóhan forgó állitást. Így tehát könnyen végzünk vele: sze-

mélyes ügynek nem véve, rendre térünk fölötte.

(Folytatása következik.)

Ős tulajdonos.

Szinészet.

Kézdi-Vásárhely, 1887. aug. 30.

Geröfy Andor szintársulata által mult szombatn három kis vigjáték adatott elő, ugymint: „A kis mókus”, „A közszerűletlen gyémánt” és „Melinda”. Nem mondhatjuk épen szerencsésnek a választást, de a korrekt játék pótolta a kis darabok fogyatékos voltát s a gyérszámú közönség a mondva csinált események komikuma felett is jól mulatott. A „Kis mókus”-ban Veresné asszony (Bércziné), Mátray ur (Halmy Kálmán), Geröfy ur (Kelepi) és Szép (Halmai Gábor) tündek ki élénk, összevágó játékuikkal. A „Közszerűletlen gyémánt”-ban Lejtényi Kornél asszony mutatá be magát szeretetre méltó, kedves naivának. E szerepkörben szép, ifjú alakjával igazán megnyerő jelenség. Mátray, Szép, Boár, Krémer urak és Veresné asszony együtt kitűnő ensemble-t alkottak. „Melinda” sikerét Geröfy ur (Szikra), Veresné asszony (báróné), Lethényi asszony (Malvina), Krémer ur (Szükség), Szép (Szörnyű) biztosították kitűnő játékaikkal.

Vtsárap „Petőfi és Bem apó” című vasárnapi látványosság került színre sok bengáli fényvel, hazafiságtól csepegtő bombaszókkal. Szólt egész délután az ágyuszó s ez hatott, a közönség megerőltette magát s egészen megtöltötte a színházat. Szomorú jelenség, hogy nálunk ilyesmik kellenek, hogy a közönséget felrázzák közönyéből.

Hétfőn „Lilli, vagy: a trombitás szerelme” című operettszerű posse adatott csaknem üres ház előtt, min azonban nem csodálkozunk, mert nálunk nem szokásos a hétfői előadás. A különben kitűnő darab telve van pikantiakkal, mikén azonban a játszóknak finom diszkrecziója igen sokat simított. Ezt azért említjük meg elismeréssel, mert a vidéki társulatok közös hibája kiemelni és nem elsimítani az olyan pikáns dolgokat, mik a közönség egy részének nagyon tetszenek, de a nagy rész erkölcsi érzületét bántják. Geröfy ur társulatának ez is dicséretére szolgál. Nikó Lina asszonynak a czimszerepben bő alkalmat nyílt fényes tehetségeit csillogtatni. Több alakban jelent meg és mindenikben egyformán tökéletes, művészi volt. Méltó társa Mátray ur is Plinhard szerepében. Metamorphosisait természetlenség jellemző. Dalai kitűnően sikerültek. Geröfy ur Batliere bárója egy tiszta felfogású színész gondos alkotása volt, mely minden részletében élénken színezett, élethű és szingazdag. Krémer ur (Hypotes) ismét egy furcsa mozgású alakot állított elének, melyről mindent el lehet mondani, csak azt nem, hogy természetes. Olyan individuumok nincsenek ez árnyékvilágban, mint a minőkkel a közönséget előadásunkint meglepi. Krémer urban látszik az akarat és tehetség; csak az a hibája, hogy alakításai túlságos keresettek s szereti embereit oly tulajdonokkal felruházni, mikkel nem emberi lény, hanem csak egy automata bírhat. Szép ur (Bonpán), Boár ur (Bouincoár), Veresné asszony (Bouincoárné) a náluk szokásos ügyességgel játszották ma is szerepüket. — A mi az összbemnyomást illeti, határozottan a legkedvezőbb. A közönség egy kellemesen eltöltött est emlékeivel hagyta el a szinkört.

A keddi előadásról tér szűke miatt csak jövő számunkban referálhatunk.

Az eddig lefolyt előadások után ítélve, kellemesen kellett tapasztalunk, hogy Geröfy ur társulatában nincs egyetlen tag sem, mely jó ne lenne; a maga helyén tisztességesen megállja mindenik helyét. Ennek köszönhető azon páratlan művelzet, melyben a közönség előadásunkint részesül. Fajdalom, hogy a közönség pártfogása korántsem áll arányban a társulat jószágával; a legszebb előadások maig is csekély vagy közepes számú közönség előtt folynak le. Ilyen viszonyok között a legjobb akarat mellett sem tehetünk egyebet, mint ismételtén a közönség jóindulatára hivatkozva, jövőre nagyobb pártfogást kérni.

O.

Különfélék.

— A király körútja az országban. Kolozsvárról írják: Nagyban készülünk a király fogadására, a ki 1852-ben volt utoljára városunk falai között. Tehát 35 éve annak, hogy Kolozsvár nem üdvözölheté falai közt királyát; s így nem lehet csodálni a mély benyomást, mit a király jövetelének híre városunkra okozott. Albach polgármester elnöklése alatt nagyban folynak a tanácskozások. A városi mérnök s más szakértők előterjesztik tervezeteket a diadalkapuk felállítására nézve. A város utcáinak kövezése az elhanyagoltabb részekben nagyban folyik. A fogadási költségekhez a város 14—15,000 forinttal járul. A fogadás legérdekesebb mozzanata mindenestre a főurakból alakult bandérium lesz, a melyre máris 36-nál többben jelentkeztek s mely szám mindenestre még nőni fog. A bandériumot az agg Jósika Lajos báró fogja vezetni. A 81 éves férfi tehát a lovat még meg fogja merni ülni. Tekintve az erdélyi főnemesség régi fényes diszöltöneyeit, a melyek aprólékosan szálltak az utódokra, elképzelhetni annak rendkívüli fényes voltát. Mint az előjelekből látszik, a összes erdélyi városok és megyék nagyszámú küldöttek által fogják magukat képviseltetni. A küldöttek mind diszmagyarban lesznek s a kocsménél előtt jönnek a vasutól a városba közvetlen a főúri bandérium után. A nemzetiiségekre minden bizonynyal nem fognak nyom nélkül elmúlni a látottak, az impozáns magyar jellegű ünnepélyekből meggyőződhetnek újból is, hogy az erdélyi részben az uralkodó faj mindig csak a magyar lesz. A szállást készítő bizottságnak óriási munkája lesz, hogy a sok ezerre menő vidékit el tudja szállásolni: Mezősegről például a legutolsó órák pór is készül az ünnepélyekre bejöni; s e bezarándoklási vágy az egész országgrészben mutatkozik. Kolozsvárról az ablakokat, melyek a bevonulási utvonalba esnek, már 50—60 forintot árulják. Az ünnepélyek egyik díszét mindenestre az egyes népviseletek bemutatása fogja képezni. Az erdélyi részek ebben nagyon gazdagok. Azonban lehet attól tartani, hogy a kivételre nem lesz idő, miután ez ügyben még semmi sem történt a pusztá tervezésén kívül; szept. 22-ike pedig már közel van, a mikor a király bevonulását tartja. A király itt létének teljesen polgári jellege lesz, a katonai ceremóniák Déván folynak le. Több nagyszerű fátylászmenet rendezését is szóba hozták.

— Időjárás Háromszéken. Még alig jöttünk ki a kánikulából s már is az éjjeliek késő őszi hideggel köszöntötték be. Mihelyt a nap leszáll, a lég azonnal áthatul elannyira, hogy a kilehelte levegő jól látható. E különös időjárás okát abban keressük, hogy az erdélyrészi magas hegyeken hó esett.

— Színészet. Holnap csütörtökön a társulat kitűnő népszimfő-énekese Mátray Gyula ur jutalomjátékául a „Kornevilli Harangok” fog adani. Mi teljesen méltányolva azon sok műveltet, mit e derék, tehetséges színész játékának köszönhetünk, kedves kötelességünknek ismerjük őt a közönség szíves pártfogásába a legmelegebben ajánlani.

— Halálhírek. Császár Terci, Császár József körjegyző leánya, élte tavaszán alig 20 éves korában folyó hó 27-én Gy-Szárhegyen elhunyt. — Kovács Antal kir. járásbírósi aljegyző hosszas szenvedés után folyó hó 23-án reggeli 6 órakor sorvadásban meghalt. Temetése folyó hó 29-én délután 5 órakor általános részvét mellett történt meg.

— A kovásznai tűzkárosultak részére a zágoni jótékony négyelet ml. B. Szentkereszty Stephanie elnök útján 10 forintot küldött be szerkesztőségünkhez, melyet szintén az alább kimutatott összeghez csatoltunk.

— A Kovászna községet ért szomorú katasztrófa iránt városunk közönsége sem volt érzéketlen. Még füstölögtek a romok, midőn lapunkhoz érkeztek a pillanatnyi szükség enyhítésére szánt adományok. A gyűjtést szélesebb alapokra városunk érdemes polgármestere Szőcs József ur helyezte, ki nem emberbaráti szívének sugallatát követve, e város közönségét tömeges adakozásra hívta fel. Így folytak be a polgármester ur ivén a következő adományok:

A kézdívásárhelyi jótékony négyelet 25 frt, Kézdi-Vásárhely város pénztárából 10 frt, K. Csizsár József 2 frt, Székely János ev. ref. pap 1 frt, Török Bálint 1 frt, Balogh János 50 kr, Sebők József 30 kr, Novák Sándor 1 frt, Fejér Lukács 2 frt, Szőcs József 1 frt, Szacsva Pálné 1 frt, Szőcs Mózsa 40 kr, Mihály Ádámné 40 kr, Pongrácz János 50 kr, Mágóri Józsefné 25 kr, Szabó Róza 2 frt, Turóczi Mózsa 1 frt, Jakabos Ágoston 20 kr, Benkő Sándor szeszgyáros 5 frt, Ambrut Albert 1 frt, a kézdívásárhelyi kisegítő takarékpénztár részvénytársaság 10 frt, kézdívásárhelyi takarékpénztár 10 frt, ifj. Kovács István 1 frt, Tóth József 1 frt, Héber Albert 20 kr, Pánczél Noé 40 kr, Kolönte László 1 frt, Molnár Ferenc 1 frt,

ifj. Dávid István 2 frt, Szőcs Károly 30 kr, Tóth Sámuel 1 frt, id. Kovács István 50 kr, Tóth László 30 kr, Kovács Károly 50 kr, Jancsó Gyula 40 kr, Szabó Mózsa 1 frt, Nagy Lajos 5 frt, Dávid Antal 1 frt, Szőcs János keresk. 10 kr, Szőcs Sámuel 80 kr, Piblinger Vince 20 kr, Boda Gergely 20 kr, Welreiter János 1 frt, id. Tóth István 5 frt, ifj. Tóth István 2 frt, Nagy Ferenczné 20 kr, Nagy Ferenc szeszgyáros 2 frt, Hoffmann Lukács 50 kr, Ponori Sándor 2 frt, Sándor Kálmán 1 frt, Solim Miklós 1 frt, Dr. Bánffy Zsigmond 1 frt, ifj. Dézsi Bálint 1 frt, id. Dézsi Bálint 1 frt, Pitróff Lajos 30 kr, Szabó Dénes 1 frt, id. Jancsó Mózsa 50 kr, N. N. 40 kr, Balogh Gyula 1 frt, Kupán Károly 1 frt, Kovács Áron 50 kr, Szőcs Dani százados 1 frt, Dávid János 20 kr, N. N. 20 kr, N. N. 30 kr, Nagy Lázár 30 kr, Kovács István 20 kr, id. Bodó József 20 kr, ifj. Jancsó Sámuel 30 kr, Jancsó Béla mészáros 20 kr, Wertán testvérek 1 frt, Császár Lukács 80 kr, ifj. Kovács János 1 frt, Szőcs Bálint 50 kr, Nagy József keny. 40 kr, Jancsó Mózsa 1 ft, Csizsár Imre 1 frt, Török István 40 kr, Keresztes Antal 40 kr, id. Kupán József 60 kr, Török Sándor 50 kr, Gáll Gáspár 40 kr, id. Tóth Mihályné 70 kr, Welreiter György 2 frt, Török Sámuel 1 frt, id. Jancsó István 1 frt, Nagy Ferenc L. fia 1 frt, Nagy Dénes sörözős 1 frt, Szabó Elekné és fia 1 frt, Nagy Sándor mészáros 40 kr, Kréniczky Károly 1 frt, Páldeák Pál 40 kr, Csizsár Lina asszony 40 kr, Jancsó Dénes 1 forint, Szotyori János 50 kr, Kovács József cipész 40 kr, Nagy József J. mészáros 50 kr, id. Kréniczky Domokos 10 kr, ifj. Pap István 2 frt, Szőcs Dénes 10 kr, Gálffy Ernőné 20 kr, Bakosy Károlyné 30 kr, Jancsó Elekné 20 kr, Winternitz Ferdinánd 30 kr; együtt teszen 145 frt 40 krt, azaz egyszáznegyven forint negyvenöt krajczárt. A „Székelyföld” gyűjtése (67., 69. és 70. számokban kimutatott összeg) 27 frt. Összesen 167 frt 45 krt.

Ehhez számíttva a lapunkhoz befolyt s korábban elküldött 11 frtot, a kovásznai tűzkárosultak részére Kézdi-Vásárhely közönsége 178 frt 45 krt adakozott. Ezen összeg elküldetett rendeltetési helyére.

— A hol rendőrség nincs. A következő sorokat vettük: „Évek óta, midőn az oroszfalvi határon lévő terményeim megmunkálása végett ott jártam, azon elszomorító körülményről győződtem meg, különösen aratás után, hogy ott rendőrség nincs. Ezen a határon a közlegelőn fugy, mint egyesek kaszáloin, az őszi vetéseken, mint valami nyomásugaron, éjjel úgy mint nappal korlátlan legeltetés van, mert Oroszfaluban — mint mondják a jobb érzésű birtokosok — a község lakóinak fele része névleg határőr, a határbíró pedig jó példát mutat a rendetlenségben; a többi azt tartja: „én sem szőlök, te se szőlj”, tehát szabad a vásár. Minthogy hitünk szerint ezen eljárásához hasonló sehol sem lehet, ajánljuk ezen rendetlenség megszüntetését az illetékes hatóság becses figyelmébe.”

CSARNOK.

Gondolatok.

Székelyné Ince Saroltától.

Szabadság.

Jelige: Szabadság, szerelem, E köttől kell nekem. Szerelmemért fölfáldozom az életet. Szabadságért fölfáldozom szerelmemet.

Mint dicsőíti a lég dálnoka, a pacsirta is a szabadságot oda fenn a felhők honában, hova emberi és népies képzelőnk szerint Petőfinak is eljutott! És valóban ez az emberiség egyik legdrágább kincse és épen ezt veszítjük el leghamarább, néha örökre, vagy önmagunk, vagy a körülmények zsarnok hatalma, a világi élet, társadalmi állás és a visszás sors által, vagy a véletlen játéka miatt. Avagy nem vagyunk-e az előítélet, társadalmi külformák, az emberek érdekeinek, a viszonyosság, lekötöttség, összeköttetések, rokoni kötelék, barátság, szerelem stb. által mindnyájan kisebb-nagyobb mértékben korlátozva és így rabjai a világnak? Jöhetünk, mehetünk, dolgozhatunk, sőt sok tekintetben vissza is élhetünk helyzetünkkel, azt kizsákmányolhatjuk jó vagy rossz irányban, kit-kít a hogy lelkiismerete vezérel. De azért a nagy mindenségben ki van szabva, mérve nekünk: „eddig és ne tovább!” Csak egy, csak egy, hol korlátozva nem vagyunk, hol szabadon mozoghat saját énünk, és ez lelki világunk. Itt nincsenek határvonalak túl időn és életen, mert hisz a nagy alkotók, kik műveikben, tetteikben ezredévek folytán, századok múlva maig is élnek az emlékezetben, tanuskodnak a felől,

hogy az igét, az eszmét, a gondolatszabadságot, a szellem vívmányait az idő meg nem emészti, zsarnoki hatalom el nem tiporja. A testet meg lehet ölni, az idő megsemmisíti, de lelkünk még azután is folytatja működését az emberek lelki világában, az emlékezet régióiban.

Ez a tulajdonképeni szabadság, a melyért életet, szerelmet föl lehet áldozni. Más szabadság, a szó magas és nemesebb értelmében, halandó számára nem létezik.

HIT.

Jelige: Ily soká, fiacskám, miért vagy ébren? Vette ágyad puha melegen. Kis kacsóid összetéve szépen Imádkozál, édes gyermekem.

A zsenge gyermekévek szép aranykorától kezdve egy fényes csillag tündöklök felettünk, legfényesebb a miriád csillagok között és így már a gyermek lelki szemeinek is fel kell, hogy tűnjék az, ha a szülők az ártatlan lénynek figyelmét reá felkeltik, szóval fel-fel mutatnak (jó példaadással járván elől) a hit csillagára. A legszegényebb és legegyszerűbb családban is kell, hogy a vallásosság érzése uralkodjék a szívekben, nyilatkozzék a tettekben bármily gyors módon, és azon család bizton megküzd a nyomorral, üldözéssel, bármily kegyetlen sorsban részesül; ha szemei néha fölkeresik az égen a hit csillagát, ez erőt ad nekik, és ha hitöknek lényegét fel nem fogták is, a hit boldogítja őket és az élet legnehezebb pillanataiban gyakran, sőt mindig az isteni gondviselés az emberek által szokott embereken segíteni. Igen sok példát lehetne e tekintetben felhozni. S ki boldog, jóllétnek örvend, ha hite nincs, keble sivar, lépése ingadozik, az élet utjain és az élvezetek tömkelegében elveszne, mint egykor Theseus Ariadne fonala nélkül ki nem jutott volna soha abból, daczára nagy erejének. Igen, hit nélkül az élet minden öröme és boldogsága mit sem ér, mert a lélek mint szálló madár kifárad és örömet pihen az oázon, mely a pusztá közepette zöldel, és a tengeren, az élet tengerén utazó hajó népe vágyva vágyik partot érni. Ily oáz a hit, ily virágzó part a vallásos érzés; e nélkül bizonytalan, irány és cél nélkül van minden törekvésünk. Nem mutatja-e az őskor népének misztikus vallási rajongása, a középkornak rajongásig fokozott és mártírhálált kereső lelkesedése, a vallási villongások, annak különböző nyilatkozatai? Bizonyítékok arra nézve, hogy az emberi léleknek életszüksége volt ösidőktől fogva a hit és hogy minden kornak megvoltak Istenei, míg a Megváltó keresztje és a keresztből folyó szent vér az ég és föld közötti szerződést megpecsétel. Vannak, kik azt tartják, hogy nem jó az örök élet és istenség titkait fűrkészni, mert az emberi lélek igen gyenge arra. Igaz.

A tudás nem áldás; nézd a történetet, Az emberiségnek volt-e apostola, Kit meg nem kövezett?

Drága áron jutunk el addig, míg hinni megtanulunk, és mégis minél több csalódás tövisre vérzi homlokunkat, annál közelebb érezzük magunkat Istenhez.

Azért nem csüggedünk semmi körülmény között és igazat adunk a költőnek, midőn azt állítja:

Mert szegénynek drága kincs a hit; Tünni és remélni megtanít.

Remény.

Jelige: Éltnék rögs határain Két génusz vezet, S felleg borulván utain, Nyujt mindenik kezét. De, bár tekint biztatva rád, Vigasztalást egyik sem ád. Remény, emlékeztet!

Vajjon melyik a biztos út és hová vezet annak vége? Elérjük-e a célt, vagy elbukunk, mielőtt elérnők azt? Mindig szilárd léptekkel indulunk el, és egy titkos erő tart fenn akkor is, midőn már-már összeroskadunk a teher alatt, melyet az élet és a kötelességek raktak reánk; de reméljük, hogy ki bírjuk küzdeni magunkat minden akadály- és bajból, melyeket a rossz akarat és kajánság utunkba gördített. Küzdelmeink közepette szemeinket ég felé fordítva, azok a hit csillagán akadnak meg, és ime, annak

vakító fénye mellett is felfedezzük — sokkal kisebb bár — a reménynek ragyogó csillagát.

Mig szemeink az égtől vártak biztatást és erőt ott kerestek, ime, addig társunk akadt: egy szép és nyájas szellemalak, ki mosolygó arczaal nyújtja felénk jobbát, jöllehet test nélküli lény ő és érintésének melegét nem érezzük, de tekintete oly biztató, mosolya oly tulvilági szép, hogy a bizalom érzete átjárja egész valónkat, és jól esik, hogy oly közel van mellettünk. Ez a remény.

Sokszor megelőz életutunkon, elhagy messzire, mi futunk utána és már-már kétségbe esünk, hova tűnt el, miért hagyott el, s ime, pajkos mosolylyal mellettünk terem; máskor elmarad tőlünk messzire, sötétben tapogatózunk, lassan haladva csak, sehol semmi jel, semmi irány, mely utba vezethetne; már azt hisszük, jelen van Isten itéletének napja, körülöttünk kitört a vihar, azt hisszük, a mindenség összeomlik velünk és mi rohanunk alá a megsemmisülésbe. De az ég derülni kezd fejünk felett és a békülés szírványára kiterjed szemeink előtt; a szírvány mellől utitársunk biztatólag, megdicsőítve int felénk, és mi megyünk új erővel tovább... tovább... a sirig.

(Folytatása következik.)

Piaczi árak

Kézdi-Vásárhelyt, augusztus 25-én.

Buza (tisza)	hektóliterenkint	4 frt 80 kr
" (elegy)	"	4 frt — kr
Rozs (tisza)	"	3 frt 35 kr
" (elegy)	"	— frt — kr
Arpa (tisza)	"	3 frt — kr
" (elegy)	"	— frt — kr
Zab	"	1 frt 50 kr
Törökbuza	"	4 frt 80 kr
Kása (köles)	hektóliterenkint	8 frt — kr
" (árpa)	"	24 frt — kr
Borsó	"	6 frt — kr
Lencse	"	8 frt — kr
Fuszulyka	"	5 frt — kr
Pityóka (legszebb)	"	1 frt — kr
Marhahus	kilogr.-kint	— frt 28 kr
Disznóhus	"	— frt 36 kr
Juh-hus	"	— frt 20 kr
Szalonna	"	— frt 60 kr
Faggyu (nyers)	"	— frt 32 kr

Felelős szerkesztő:

Ifj. Dobay Árpád.

Kiadó tulajdonos:

Ifj. Kovács Dániel.

Sz. 8050—1887.

Pályázati hirtmény.

A kézdi-járási főszolgabírói hivatalnál lemondás folytán üresedésbe jött s évi 180 frt fizetés, 40 frt lakpénz és természetben kiszolgáltatandó ruházattal javadalmazott főszolgabírói hajdui állomásra ezennel pályázat nyitattik.

Felhivatnak mind azok, kik ezen állomást elnyerni ohajtják, miszerint szabályszerűen felszerelt sajátkezüleg irt pályázati kérésüket folyó évi szeptember hó 25-ig Háromszékmegye alispánjához adják be.

Az 1873. évi II. t.-cz. értelmében a törvényes igénynyel bíró altiszteknek elsőbbség adatik.

S.-Szentgyörgyön, 1887. aug. 22-én.

Br. Apor Gábor,

alispán.

En Csillag Anna

185 ctm. hosszú óriási Loreley-hajammal melyet az általam föltalált kenőcs 14 havi használata után nyertem, mely megakadályozza a hajkihullást, elősegíti a hajnövekedést és erősíti a hajbőrt, uraknál elősegíti egy teljes erős szakállnövekedést, rövid ideig való használat után a hajnak valamint a szakállnak természetes színt és sűrűséget kölcsönöz és megóvjá korai őszüléstől a legmagasabb korig. Egy köcsög ára 50 kr., 1 frt, 2 frt. Postával küldés naponként a pénz előleges beküldése vagy postautávitel mellett az egész világba.

CSILLAG ÉS TÁRSA,

Budapest,
Király-utca 26.

17—20

Van szerencsém a n. érd. közönség figyelmét felhívni, hogy könyvnyomdamban a következő

NYOMTATVÁNYOK

állandóan raktáron tartatnak és kis mennyiségben is igen jutányos áron kaphatók:

Közigazgatási nyomtatványok.

a) Adóügyekhez:

Adóbejelentés, kisüstösöknek szeszgyárosoknak.
Adóhátráléki kimutatás, havi.
" " " 1/4 évi.
" " " 1 évi.
Adó-intés
Arverési hirdtemény, adóügyben.
Bélyegjegy-megrendelési iv.
Bélyeglelet.
Ozukur, kávé és sörfogyasztási adóbejelentés
Dohánygyártmány-megrendelés.
Kimutatás az év végén fennmaradt s behajthat-lanság czim.leirandó egyenes adóhátrálékokról
Küladó-hátráléki kimutatás, külv
" beliv
Záloglási, becs. és ár. jknyv adóügyben, külv
" beliv
Záloglási jknyv, adóügy. " beliv
Földadókivételési kulcs.

b) Községi bíraskodáshoz:

Idérvény, községi bíraskodáshoz.
Ítélet, községi bíraskodáshoz.
Kézbetétési bevény, közs. bírask.
Panasz, kisebb polgári peres ügyekhez.
Panaszkönyv, közs. bír.
Tárgyalási jegyzőkönyv, közs. bír.
Tárgyalási jknyv, békés esetekhez
Tárgyalási jknyv makacsági esetben
Záloglási jegyzőkönyv,

c) Cselédügyekhez:

Cseléd-könyv.
Cseléd-elbocsátási bizonyítvány
" könyvi ajánlat
" nyilvántartás
Gazda-nyilvántartás

d) Erdőkihágásos ügyekhez:

Erdői kihágások utáni pénzbüntetése nyilvántar-tása
Felelőbizetés a közigazgatási bizottsághoz
Idérvény.
Íktató-könyv.
Nyilvántartás az 1879. évi XXXI. t. cz. alapján
" bejelentett és tárgyalat erdei kihágásokról
Panaszkönyv.
Pénz-napló erdőkártérítések- és pénzbüntetésekről
Tárgyalási jknyv.

e) Vegyes községi ügyekhez:

Állategészségügyi kimutatás.

Arverési jknyv
Baromvásári jegyzőkönyv.
Birtokiv; beliv (L. K.)
" külv
Ellennyugta
Építkezési engedély
Földkönyv
Hagyatékli leltár, beliv
" külv
Haláleset-felvétel, bíróságok részére.
Haláleset-felvétel, gyámhatóságok részére.
Haláleset-felvétel a brassói kir. illetékkiszabási hivatal részére.
Halál-okok idő szerinti kimutatása.
Íktató-könyv.
Járványbetegségi kimutatás.
Jegyzőkönyv a községben kiad. ló le ve le k ről
Jegyzőkönyv a községben kiad. marhalevelekről
Jegyzőkönyv a község előljárásága által kiállított utlevél-ajánlatokról.
Jegyzőkönyv a levágott szarvasmarhákrol.
Jegyzőkönyv az árva követelésének nyilvántar-tásáról.
Jelentési levél, utazók számára.
Kataszteri birtokiv, külv
" beliv
Kézbetétési iktató-jegyzőkönyv.
Közmunka-nyilvántartási jknyv.
Határszéli igazolványérti utalvány.
Községi költségterv.
Községi marha-igazolv. (Könyvecske.)
Községi marha-igazolvány, külv
" beliv
Községi sommás marhalétszám-kimutatás.
Községi számadás.
Pénzkezelési jegyzék.
Pénztári napló községek részére.
Pótadó-főkönyv.
Törzskönyv-lapja, külv
" beliv
Tűzvéz-jelentés.
Utlevél-utalvány, a legújabb belügymin. rendelet szerint.
Vendég-könyv.
Záloglási-jegyzőkönyvi napló.
Bejelentés az alispáni hivatalhoz pénzküldeményről.
Haszonbéri jegyzőkönyv.
Szemcsés kőhártályob B. és C. minta.
Himlőjárvány kimutatás.
Vásárra kiállított marhajárlati jegyzőkönyv.
Birtoknyilvántartási jegyzék 1. minta.
" 2
" 3
Községi leltár.
f) Hallottkémi ügyekhez:
Hallottkémi iktató-könyv.

Halottvizsgálati bizonyítvány, I. minta.

Halottkémi jelentés, II. minta.
" orv. segélyben nem részesi-tett gyermekek haláláról, III. minta.
Halottkémi jelentés rendkívüli halálesetről, IV. m.
Halottkémi jelentés talált hulla iránt, V. minta.
Halottkémi jelent. ragályos, járványvá válható vagy járványos betegségben történt haláleset-ről, VI. minta.
Halottvizsgálati jknyv, VII. minta.
Halottkémi jelentés halottvizsgálati jknyvek-ke, VIII. minta.

g) Katonai ügyekhez:

Bizonyítvány, ujoncz-felszólamlási ügyben.
Íktató-könyv, hadköteles szökevények részére.
Katonai nyilvántartási jegyzőkönyv, a sorhad ré-szére.
Katonai nyilvántartási jegyzőkönyv, a honvédség részére.
Kipuhatólási jegyzőkönyv, hadköteles szökevé-nyekről.
Változási kimutatás, a sorhad részére.
Változási kimutatás, a honvédség részére.

Kir. bir. végrehajtási nyomtatványok:

Arverési hirdtemény.
Arverési jknyv.
Hirdetés az igénylőkhöz.
Hivatalos jelentés, a 3 hóig nem szorgalmazott végrehajtásról.
Hivatalos jelentés, a teljesített végrehajtásról.

Vegyes szakértői nyomtatványok:

Himlőoltási bizonyító tábla.
Himlőoltási részletes kimutatás.
Számola, utalvány és nyugta, szakértőknek, bün-ügyben.
Utazási napló

Egyházi nyomtatványok.

a) Róm. kath. egyházi ügyekhez:

Családi értesítő.
Infrascriptus praesentium vigore fidem facio in-dubium et adestator in Baptisatorum.
Infrascriptus praesentium vigore fidem facio in-dubium et adestator in Copulatorum.
Infrascriptus praesentium vigore fidem facio in-dubium et adestator in Defunctorum.
Leltár r. k. lelkeszi, kántortanítói, tanítói stb. va-gyonról
Leltár r. k. iskola ingó és ingatlan vagyonáról
Leltár r. k. templom ingó és ingatlan vagyonáról
Levélboríték „Excellentissimo Illustrissimo ac Reverendissimo Domino Domino Francisco Lönhart“ stb. czimírral ellátva. 1 drb 2 kr.

Levélboríték „A főtisztelendő róm. kath. esperesi hivatalnak“ czimírral ellátva. 1 drb 2 kr.
Levélboríték „A nagyon tisztelendő lelkeszi hiva-talnak“ czimírral ellátva. 1 drb 2 kr.
Matricula Baptisatorum.
" Copulatorum.
" Defunctorum.

Mixta-matrimonia.
Nyugta és ellennyugta, r. k. egyházmegyéknek
Pénztári napló r. kath. egyházmegyéknek, külv
" beliv
Rovatos kimutatás a r. k. egyház adósairól külv
" beliv
Ügyviteli napló r. kath. lelkeszi hivatalok részére
Kepe-kimutatás.
Családi kimutatás r. k. lelkeszek részére.

b) Róm. kath. iskolai ügyekhez:

Iskolai anyakönyv B. minta.
" tanköteles növendékek részére
" felvételi napló B. minta
" statisztikai kimutatás, vagyis 8-as tabella
" számadás

Községi iskolai nyomtatványok:

Költségvetés.
Pénztári napló.
Iskolai mulasztási bejelentés a tanfelügyelőséghez
" kimutatás C. minta
" pénztári napló
A 6—12 és 13—15 éves gyermekek összeírási kimu-tatása.
Községi iskolai számadás.
Az iskolába beirt 6—12 és 13—15 éves gyermekek névszerinti kimutatása.

Ügyvédi nyomtatványok:

Adás-vevési szerződés.
Arverési feltételek.
Arverési kérés, ingóságokra és ingatlanokra.
Kötelezvény
Kötelezvény fél iven.
Meghatalmazás.
Tulajdonjog bekebelezése iránti kérés
" " " felzete
Váltó-kereset. " " " felzete
Zálogjog-bekebelezési, előjegyz. kérés " felzete
Zálogjog törése iránti kérés " felzete
" " " felzete
Sommás kereset " felzete
" " " felzete

Raktáromat folyton nagyobbítani törekszem, hogy így a n. é. közönség igényeinek gyorsabban és jutányosabban felelhessek meg.

Elvállalok továbbá mindennemű könyvek, folyó- és röpiratok, bárminemű alapszabályok, hivatalos nyomtatványok, rovatos ívek, körlevelek, felhívások, árjegyzékek, számlák, étlapok, nász- és vigalmi jelentések, mindennemű meghívók, névjegyek, tánczrendek, ujévi és más alkalmi üdvözlések, falhirdtemények, szóval minden a könyvnyomdászati körébe tartozó minták csinos és gyors kiállítását.

Ajánlom írószereimet, levélpapiraimat, levélborítékaimat és tentáimat, melyekből raktárt tartok s melyekből gyári áron szolgálhatok.

Tisztelettel

SZABÓ ALBERT,
könyvnyomdatulajdonos.